

Händel má jistě radost

Ročník a pád státu jako důsledek přehlednosti a spásnosti – aktuálnější téma abychom řekli. Asi tomu často nebývá jinak, jinak by z 1745 Georg Friedrich Händel s takovou náležitostí nekomponoval dramatické oratorium o konci babylonské říše a pozáře krále Baltazara Persáry. Kvalita hudby jistě inspirovala i recyvené libreto Charlesa Jenningse, napíše podle starožitnické knihy Daniel.

Partitura se ocitla v rukou nepovolnějším René Jacobs řídí dvě vynikající berlínská tělesa: komorní sbor RIAS a orchestr Akademie für alte Musik a řadu vynikajících sólistů, ani v Praze nedávno vystoupivšího kontratenoristu Beina Mehta. Předně je nutno zdůraznit, že šlo o divadelní inscenaci oratoria. To znamená minimálně tolik, že sólisté i sbor se museli své těžké party naučit nazpaměť. Každý snad zná, jak vypadají zřidkavé sbory v Händelových operách a jakou roli naprosto tomi hráni v jeho oratoriích. Německá dokladnost

i zde přinesla své plody: sbor zpíval v tónové i výrazové obdivuhodně i při těžkých fugách, limitě sou sborové části prokány. Zádno vytkli nemají ani k sólistům, zpívali krásně a naprosto přesvědčivě a byli zvukově vyrovnáni. V orchestru bylo občas slyšet nějakou tu neorodnou notu, ale šlo o orchestr barokní, venku bylo 28°C, a tak žádný div, že ladem dostávalo zabrat.

Představení, které jsem měl možnost vidět, se navíc odhrávalo v krásných prostorách centrálního paláce uhofrancouzské metropole Toulouse. Neoklasicistní palác na hlavním náměstí z 18. století sloužil jako radnice, stála jediná radnice, která má v sobě i divadlo – Theatre du Capitole. Krásná divadla poněkud kontrastovala s obecním některých ložíst; poprvé jsem v divadle viděl sloveka jen s moderní nátlakou a drazích – napadlo mě, co si znevěcovali (toť byl i postek opery Baltazara) Händelovy hudby a odkazů architektu, v spádu barbarů do kultury imobilnosti.

Oratorium je prokáno zpevy o důvěře v Boha, i když je utlačovan, a to co je mu svate, zesmrtěno. Myslím, že při sebelepším koncertním provedení i s textem v rukou by tato stránka nemohla vyzníti stejně náleha. Ve jako při divadelním zpracování, kde intenzivní text a hudba umocňovala herecká akce sólistů i sboru. Händel z tohoto aspektu představení rozhodně musel mít radost. Představení je k dostání na CD i na DVD.

Georg Friedrich Händel: *Baltazar (oratorium)*, 20. 5. 2011, *Theatre du Capitole, Toulouse (FR)*; Komorní sbor RIAS a orchestr Akademie für alte Musik; *Baltazar* – Kenneth Tarver; *Sotiris* – Rosemary Joshua; *Cyrus* – Beina Mehta; *Daniel* – Kristina Hammarström; *Galatas* – Jonathan Lemalu; *Archi* – Adam Hastings; *posel* – James Birchall; *soli* René Jacobs.

Pavel Svoboda

ZPRÁVODAJ
PRO
DUCHOVNÍ
HUDBU

psalterium

folia

ROČNÍK 5 ČÍSLO 3/2011

Doba dozrála. Tématice hudebního kýče se už dále nemůžeme vyhýbat. V editorálu najdeme právě tímto poměrně starým (a kvůli jeho opětovnému zveřejnění doufám, že již zapomenutým) textem uveřejněným v druhém čísle revue Souvislosti v roce 1994, který kýč ani nedefinuje, ani nevysvětluje, ale zamýšlí se naopak nad jeho roli. Není to jen nadávka a odsudek. Pokud se lidé po přečtení tohoto textu jen nenaježí (jejich hudba přece kýčem není!), ale zapřemýšlí, splnilo jeho zveřejnění svůj účel.

Žijeme v kýči?

UVAŽOVÁNÍ S PŘEMYSLEM RUTEM

O křesťanství, umění a kýči budeme si vyprávět s Přemyslem Rutem, a to ne proto, že by byl teolog nebo historik umění nebo teoretik kýče, nýbrž jednak proto, že se zabývá poklešlou kulturou (nebo tou, která nikdy nepoklešla a byla vždycky) – a jednak proto, že se jeho vlastní texty někdy kýči docela rady blížily: válečno obrácené – s kýčem vědomě pracují. – Nuže, Přemysle, proč si myslíš, že je v křesťanském umění tolik kýče? Jako správný intelektuální kšar začnu citátem z Milana Kundery, podle něhož kýč pramení z kategoričeské snobnosti s bytím. Odtud tedy každé umění, které má ještě před zavorkou chválu a oslavu

Stvořitelé a lebo dila tv zavorce se pak může pchať křesťanství či vyznačovat místo do povětrí, na chvalyhodnosti Stvořitele by to nemělo nic měnit, je v akčním nebezpečí kýče. Kladný hnutí má ke kýči blíže než padouch. A sice (mátož, jak by rada, všeobecně) sdílina víra v kladné bodnoty, ve smyslu ctivosti a v „happy end“ Posledního soudu se musí sekat s talentem vskutku momentálním, nemá-li se umělecky vyznačovat kýčem. Křesťanské umění má navíc – zde se sluší dodat bohatky – zavřenou tu cestu, kterou se opouští současnou umění z kýče vysvobozuje: kult osklovosti, kratoši a nesmyslu. Nechce-li si zít

**XXII. FESTIVAL FORFEST
CZECH REPUBLIC**
12. - 26. 6. 2011
Mezinárodní festival současného umění s duchovním zaměřením

– Kroměříž
– Olomouc
– Bratislava

neděle 12/6
Irena Chibíková (CZ) – varhanní recitál
P. Machopák a. Pátrák, J. Tam, M. Druže
20.00 – Dům sv. Václava v Olomouci

sobota 18/6
Karel Martinek (CZ) – varhanní recitál
„Biblická světa“ – improvizace
20.00 – Dřím sv. Matice v Kroměříži

neděle 19/6
Zařadovací koncerty *Archiválu FORFEST*
Pavel Blatný (CZ) – autorský koncert
k 80. narozeninám skladatele
16.00 – Dřím sv. Matice v Kroměříži

Nicola Bonini (Itálie) – violoncellový recitál
„Violoncello v hudbě XXI. století“ – projekt
VIA ARTIS
20.00 – Síniovna sál Archaeskupského zámku
v Kroměříži

Nichal Rataj (CZ), Marek Titzelák (CZSK)
skladatelé součty-obojky – multimedialní projekt
21.30 – Sálta Terrena Archaeskupského zámku
v Kroměříži

pondělí 20/6
Elena Leitanová (SK) – klavírní recitál, projekt
VIA ARTIS
M. Babiák, P. Buchala, T. Burák, P. Grahm
18.00 – Síniovna sál Archaeskupského zámku

úterý 21/6
Ensemble Collegium ARION (CZ) – projekt
VIA ARTIS
Kryšna Váňušková (CZ) – sopran
Z. Lukáš, F. Fiala, P. Eben, D. Felthoff
20.00 – Síniovna sál Archaeskupského zámku

středa 22/6
Marekto Hlaváčková (CZ) – **Bolshavayn Reynek**
koncertníva publikuá vystava
18.30 – Muzium Kromerizska

pátek 24/6
František Emmert (CZ) – autorský projekt
Pod jasnou hvězdou mramoru na lovy palbu.
Ročníka Veronika, Zelin 113
17.00 – Dřím sv. Matice v Kroměříži

sobota 25/6
Ivana Louřilová (CZ) – autorský koncert, projekt
VIA ARTIS
Plaseta pláku, Pránské imaginace, Sonata
pro hradle a klavír, Smyčcový kvartet, C. Z.
20.00 – Síniovna sál Archaeskupského zámku

neděle 26/6
Zařadovací koncerty *Archiválu FORFEST*
Waldemara Kvarteta (CZ)
P. Zemek, J. Malý, D. Matějovský
20.00 – Dřím sv. Matice v Kroměříži

POSTFEST
Mezinárodní kompoziční kurzy
24. srpna – 31. srpna 2011 – Kroměříž
Skladateléky kurz z hudební dílny
Zařadovací koncert ve skladatelé koncertní kurzu
se uskuteční 17. září 2011 v Bratislavě

Workshopy vedou skladatelé
Albert Breier (Německo), **Jaroslav Štrastný** (CZ),
Pavel Zemek (CZ), **Ondřej Stoch** (CZ)
Kontakt: postfest@centrum.cz, telefon: 775 188 888.

Všimněte si, že každý z nás má na adrese
postfest@centrum.cz, telefon: 775 188 888.

Kontakt: Artistic Initiative - FESTIVAL FORFEST CZECH REPUBLIC, Kopečská 1425, 767 01 KROMĚŘÍŽ.
tel./fax: +420-573 341 316, e-mail: forfest@seznam.cz – www.forfest.cz

